

ایران تووشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود آزمون های مجموعه
- دانلود آزمون های و فایل های جن و نجاشی
- دانلود فایل های آنلاین شی
- دانلود و مشاوره

IranTooshe.Ir

@irantoooshe

IranTooshe

محتوای ویژه‌ی کتاب

کلیدواژه ۵

مفاهیم آموزشی

پاسخ به فعالیت‌های کلاسی و غیرکلاسی و گفت‌وگوهای کلاسی ۰

کاروفناوری

آشنایی با رایانه

کلیدواژه

سخت افزار - نرم افزار - رایانه - صفحه نمایش - کازه - موش واره

مفهوم آموزش

رایانه داده‌ها (اطلاعات) را به خاطر می‌آورد. همان‌طور که شما اسم، سن و نشانی خود را به خاطر می‌آورید، کامپیوتر نیز همان وظیفه را برای سایر اطلاعات با سرعت بیشتری انجام می‌دهد. رایانه‌ها با اخلاقاتی که در آنها ذخیره می‌شوند، چه کاری می‌کنند؟ آنها با این اطلاعات به ما کمک می‌کنند تا بنویسیم، تصویر بکشیم و محاسبات ریاضی انجام دهیم. آنها این کارها را خلی سریع تراز انسان انجام می‌دهند. به داده‌هایی که به رایانه می‌دهیم، «ورودی» می‌گوییم. رایانه‌ها دستگاه‌های متفکر هستند، به کاری که آنها روی داده‌ها انجام می‌دهند، «پردازش» می‌گویند.

توضیحات برای موقوفیت

به چیزی که پس از پردازش رایانه به دست می‌آید، «خروجی» می‌گویند که شامل عدد، تصویر و حروف است.

مثال: ورودی (ماهی خمیر + آرد + آب) ← پردازش (پخت کیک) ← خروجی (نان)

(۱) سخت افزار (Hardware)
رایانه شامل دو قسمت عمده و اصلی است
(۲) نرم افزار (Software)

سخت افزار: به قسمت‌های از رایانه که می‌توانیم آن را لمس کنیم، «سخت افزار» می‌گویند و شامل قسمت‌های زیر است:

- (۱) کازه (Case): بیشتر سخت افزارهای رایانه در داخل آن قرار می‌گیرد.
- (۲) صفحه نمایش (Monitor): جزو ابزارهای خروجی است که به کمک آن، داده‌ها را مشاهده می‌کنیم.
- (۳) صفحه کلید (Key board): از سخت افزارهای جانبی است و جزو ابزارهای ورودی است و به کمک آن می‌توانیم به رایانه بگوییم چه کار کند.
- (۴) موس یا موش واره (Mouse): جزو ابزارهای ورودی است و به کمک آن می‌توانیم به رایانه بگوییم چه کار کند. (مانند صفحه کلید)
- (۵) چاپگر (Printer): جزو دستگاه‌های خروجی است که اطلاعات را روی کاغذ چاپ می‌کند.
- (۶) بلندگو (Speaker): جزو دستگاه‌های خروجی است که اطلاعات را به صورت صدا پخش می‌کند.

(۷) صدایر یا میکروفون (Microphone): جزو دستگاه‌های ورودی صدا است

- نرم‌افزار به رایانه می‌گوید که چه کاری انجام دهد. نوع نرم‌افزاری که نیاز دارد، بستگی به کاری دارد که می‌خواهد انجام دهد. مثلاً نرم‌افزار پردازش‌گرد (Word) با کلمه‌ها کار می‌کند و در نامه‌نگاری و هر کاری که با قلم و کاغذ انجام می‌شود، به شما کمک می‌کند.

(۱) نرم‌افزار گرافیکی: به شما امکان می‌دهد تا با رایانه نقاشی کنید یا برروی تصاویر و فیلم‌ها کار انجام دهید.

(۲) نرم‌افزار بانک اطلاعاتی (Access): به شما کمک می‌کند تا داده‌هایتان را از سازمان دهی و ردیابی کنید.

(۳) ویندوز (Windows): یک نرم‌افزار پرقدرت است که به تنهایی شامل چند نرم‌افزار زیرمجموعه است، از

طرفی رابط بین نرم‌افزارهای دیگر با سخت‌افزار رایانه است. ویندوز یک سیستم عامل است که برنامه رایانه انجام می‌دهد، «پردازش» می‌گویند.

قدرت یک رایانه، با تعداد داده‌هایی که سی‌پی‌یو می‌تواند پردازش کند و سرعت پردازش داده‌ها سنجیده می‌شود. برای سنجش

مقدار و تعداد هر چیزی نیاز به واحد اندازه‌گیری داریم.

روشن و خاموش کردن رایانه: بعد از اطمینان از اتصال به برق، روشن کردن به صورت دستی به کمک کلید روشن / خاموش (Power) که با علامت روی کاژه مشخص شده است، صورت می‌گیرد و خاموش کردن آن به کمک موس وارد (Mouse) و

از طریق گزینه‌ی Shut down منوی استارت ویندوز (→ Menu: Shut down) است: خاموش کردن.

منو: در یک رستوران به لیست غذاهایی که از طرف رستوران رایانه می‌شود تا شما انتخاب مناسب را انجام دهید، منو می‌گویند. در

رایانه نیز قسمت منو، لیست تمامی نرم‌افزارهای قابل ارائه توسط رایانه را جهت انتخاب در اختیار شما قرار می‌دهد.

انواع نرم‌افزارها

اطلاعات درون حافظه جای می‌گیرند.

حافظه‌ی اصلی: هارد، درای و رم
حافظه‌های جانبی: سی‌دی، فلش مموری، هارد اکسترنال (یا قابل حمل) و ...

سی‌دی، دی‌وی‌دی، بلوری

هارد درایو

رم

فلش مموری

چند نکته مهم برای استفاده از رایانه:

- (۱) صفحه نمایش را به گونه‌ای قرار دهید که نور پنجه را روشنایی به آن برخورد نکند (تا انعکاس آن به چشم شما نخورد).
- (۲) مرکز صفحه (مانیتور نمایش) باید حدود ۱۰ تا ۲۰ سانتی متر از چشمان شما پایین‌تر باشد.
- (۳) فاصله‌ی صفحه نمایش خود را متناسب با نور محیط تنظیم نمایید.
- (۴) روشانی صفحه نمایش خود را متناسب با نور محیط تنظیم نمایید.
- (۵) هنگام کار با رایانه گردن خود را راست نگه دارید و شانه‌ها را عقب بدهید.
- (۶) سعی کنید به طور ارادی پلک بزیید.
- (۷) به چشمان خود استراحت دهید.
- (۸) هر چند دقیقه شانه‌هایتان را نرم‌شدن و گمی در جای خود حرکت کنید.

ایمنی و بهداشت:

ویژگی‌های محیط کار رایانه:

- (۱) وجود سیستم تهویه‌ی مطبوع، نور کافی و مناسب.
- (۲) استفاده از میز مخصوص که دارای عرض و ارتفاع استاندارد باشد.
- (۳) استفاده از صندلی مخصوص رایانه که ارتفاع آن قابل تنظیم باشد و پشت آن مناسب با بدن باشد.
- (۴) استفاده از زیرپایی برای جلوگیری از بی‌حسی پا.

نکات مهم ایمنی و بهداشت که باید از اثرات آنها کاست:

- (۱) گازهای رایانه‌ای و دمای آن
- (۲) امواج رایانه‌ای
- (۳) نور و صفحه برچشم
- (۴) نشستن‌های طولانی

گفت و گوی کلاسی

- الف) در مورد کاربردهای رایانه و مکان‌های استفاده از آن، در کلاس با دوستان خود گفت و گو کنید.
- رایانه‌ها بخش جدایی ناپذیر از زندگی انسان‌ها شده‌اند و در همه‌ی بخش‌های زندگی انسان، مثل اقتصاد و بانکداری، فرهنگ، درمان، آموزش، تفریح و بازی، طراحی، سیاست، ارتباطات و ... نقش ایفا می‌کنند. به جرات می‌توان گفت تمامی صنایع با کمک رایانه و نرم‌افزارهای رایانه‌ای رشد چشمگیری کرده‌اند. رایانه آمد تا کارهای نشدنی را برای ما شدنی کند. دستگاه‌های پیشرفت‌هایی که در جهان ابداع شده‌اند، همه در ارتباط با رایانه به این سطح از کیفیت رسیده‌اند. در واقع، رایانه‌ها در حال تبدیل شدن به عضوی از اعضای خانواده‌ی ما هستند.

ب) در مورد کاربرد هریک از لوازم زیر در کلاس گفت و گو کنید.

صفحه نمایش؛ از ابزارهای خروجی محسوب می‌شود که داده‌ها و اطلاعات را نمایش می‌دهد و کاربر می‌تواند آنها را مشاهده نماید.

موش واره یا موس: از ابزارهای ورودی است و به کمک آن می‌توانیم به رایانه بگوییم چه کار کند.

صفحه کلید: از ابزارهای ورودی است و به کمک آن می‌توانیم اطلاعات خود را وارد کامپیوتر کنیم و به رایانه بگوییم که برای ما چه کاری انجام دهد.

چاپگر: از ابزارهای خروجی است و می‌تواند اطلاعات را بر روی کاغذ یا چیزهای دیگری، مثل پارچه، مقوا، بنر چاپ کند.

۵- گفت و گوی کلاسی

الف) در مورد نام و تفاوت هریک از حافظه‌های زیر در کلاس گفت و گو کنید.

(سی‌دی یا دی‌وی‌دی لوح فشرده) حافظه‌های قابل حمل (هارد اکسترنال)

فلش مموری: حافظه‌های جانبی که قابل حمل هستند و می‌توانند بخشی از اطلاعات را در خود ذخیره کنند.

ظرفیت ذخیره‌سازی آنها متفاوت است، آنها دارای ظرفیت رایج ۴ و ۸ و ۱۶ و ۳۲ گیگابایت هستند.

اندازه‌ی کوچک، اتصال از طریق درگاه USB به رایانه، قابلیت ویرایش و ذخیره‌سازی مجدد اطلاعات از قابلیت‌ها و مزیت‌های آن است.

لوح فشرده (دیسک‌ها): برگرفته از عبارت (Digital Video Disc) است.

برای ذخیره‌ی اطلاعات صوتی و تصویری ایده‌آل است. امروزه بیشتر پخش‌کننده‌های خانگی به این سیستم مجhz هستند. یک دی‌وی‌دی دارای ظرفیت بالایی است (تقرباً معادل با ۷ سی‌دی). دیسک‌های استاندارد آن معمولاً با ظرفیت ۴/۷ گیگابایت و ۱۷ گیگابایت عرضه می‌شوند.

۶- وشه‌ای برای موفقیت

بلوری (Blu-ray) پیشرفته‌ترین نوع دیسک برای ذخیره‌ی اطلاعات است. از نظر ظاهر فرق چندانی با دی‌وی‌دی ندارد و تفاوت آن در دقیق بین حجم ذخیره اطلاعات و تصویر است، زیرا از نوع خاصی از لیزرها برای خواندن اطلاعات استفاده می‌کند. در این نوع فناوری با استفاده از لیزر آبی (فرابنفش) اطلاعات را در لایه‌های دیسک قرار می‌دهند. از این نوع دیسک‌ها برای ذخیره‌ی فیلم با کیفیت بالا استفاده می‌شود.

حافظه‌های قابل حمل (هارد اکسترنال): حافظه‌هایی هستند با قابلیت ذخیره‌سازی اطلاعات با حجم‌های بالا از مرتبه‌ی ترابایت که صدها برابر ظرفیت ذخیره‌سازی فلش مموری های معمولی است.

از آنجایی که در ساختمان آنها از قطعات مکانیکی استفاده شده است، ممکن است بر اثر ضربه، آسیب ببیند.

ب) به نظر شما لوح فشرده چه کاربردهایی دارد؟

CD (Compact Disk) یا به عبارتی لوح فشرده، برای ذخیره کردن اطلاعات به کار می‌رود. از آنجایی که اطلاعات روی آنها قابل تغییر و ویرایش نیستند، به ویروس‌های کامپیوتری آزاد نمی‌شوند و می‌توان از آنها برای جابجایی اطلاعات به صورت امن استفاده کرد.

کلیدواژه

فارسی کردن - برنامه - نماد - پنجره - پرونده - پوشه

ساختهای آموزش

برنامه‌ی سیستم عامل: اولین برنامه‌ای که بر روی رایانه نصب و اجرا می‌شود و رابط بین نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای رایانه است. این نرم افزار، کارکردن با رایانه را بهتر و راحت‌تر می‌کند.

میز کار یا دسکتاپ (Desktop): همانند یک میز تحریر است که شامل نمادهای (Icon) است که به سلیقه‌ی خود می‌توانیم این نمادها را بچینیم. این نمادها می‌توانند نماد یک نرم‌افزار یا یک پوشه یا یک پرونده باشند.

نماد: به هریک از نشانه‌هایی روی میز کار رایانه، «نماد» می‌گویند.

پنجره: تمام برنامه‌هایی که در رایانه اجرا می‌شوند، در داخل کادرهایی قرار دارند که به آنها «پنجره» گفته می‌شود.

پرونده (File): به اطلاعات مختلف (متن، نفاسی، تصویر و ...) که در حافظه‌ی رایانه ذخیره می‌کنیم و هر کدام دارای یک نام هستند، پرونده یا فایل می‌گوییم. مانند فایل‌های متنی، فایل نفاسی، فایل صوتی و

پوشه (Folder): پرونده‌های هم‌نوع را می‌توان در یک پوشه دسته‌بندی کرد.

نماد رایانه (Computer): برای مشاهده‌ی همه‌ی پوشه‌ها و پرونده‌های موجود، از نماد رایانه استفاده می‌کنیم. برای دیدن محتويات رایانه، مراحل زیر را انجام دهید:

← کلیک روی Computer

← کلیک روی شروع

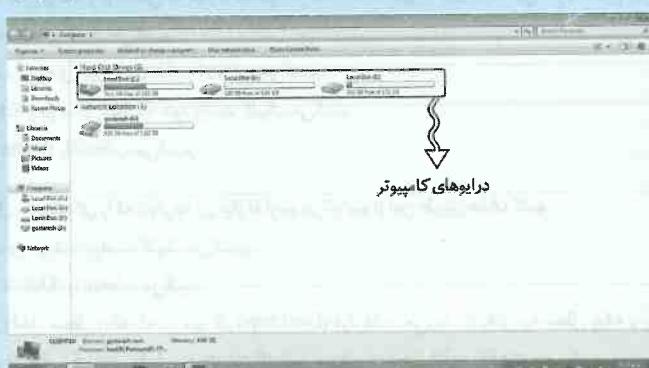

روش اول: برای دیدن محتويات رایانه می‌توانید روی نماد آن در میزکار، دوبار کلیک سریع و پشت سر هم (Double Click) کنید.

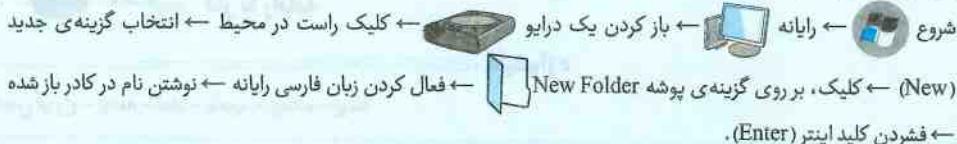
درایو (Drive): برای دسته‌بندی و دسترسی راحت‌تر و سریع‌تر به اطلاعات، حافظه‌ی رایانه را به جند بخش یا درایو تقسیم می‌کنند. برای مشاهده‌ی محتويات هریک از درایوها، روی نماد آن دوبار کلیک کنید تا پنجره‌ی آن باز شود.

درایوهای کامپیوتر

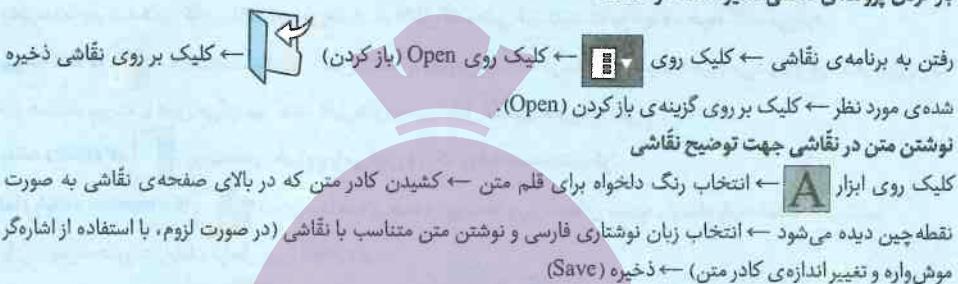
ایجاد پوشه در رایانه به نام خود:

روش اول: بر روی پوشه‌ی مورد نظر راست کلیک کرده و سپس گزینه‌ی تغییر نام (Rename) را انتخاب نمایید و در کادر، نام مورد نظر خود را بنویسید.

روش دوم: کلیک بر روی پوشه‌ی مورد نظر که با این کار پوشه را در حالت انتخاب قرار می‌دهیم. select (Organize) ← تغییر نام (Rename) ← نوشتن نام مورد نظر ← فشردن کلید اینتر (Enter).

باز کردن پرونده‌ی نقاشی ذخیره شده در گذشته

قبل از چاپ می‌توان پیش‌نمایش چاپ را دید تا اگر اشکالی وجود داشت، آن را رفع کرد. پیش‌نمایش چاپ در پنجه چین دیده می‌شود ← انتخاب زبان نوشتاری فارسی و نوشتن متن مناسب با نقاشی (در صورت لزوم، با استفاده از اشاره‌گر مous و اواره و تغییر اندازه‌ی کادر متن) ← ذخیره (Save) ← از هدر رفتن کاغذ جلوگیری می‌کند.

چاپ پرونده‌ی نقاشی (Print)

کلیک روی Print preview ← کلیک روی Print preview با پیش‌نمایش چاپ. در پنجه چین شده بعد از مشاهده‌ی صفحه مورد نظر، در صورتی که اشکالی وجود ندارد، پنجه‌ی پیش‌نمایش چاپ را با کلیک روی Close (Close) بیندید و نقاشی را چاپ کنید.

توضیحات موقتی

مشاهده‌ی محتویات پوشه یا پرونده

برای مشاهده‌ی محتویات یک پرونده یا پوشه بر روی آن دبل کلیک کنید تا باز شود یا پس از راست کلیک بر روی آن، گزینه‌ی Open (باز کردن) را انتخاب نمایید.

کپی اخلاق اعات (Copy) زمانی که فایل توسط نرم‌افزار ویرایش‌گر متن ایجاد شد و آن را داخل یک پوشه ذخیره کردیم، دوباره می‌توانیم آن فایل یا حتی پوشه را محلي که قرار داده‌ایم، در مکان دیگر کپی کنیم. روند این کار به شرح زیر است:

(۱) روی فایل یا پوشه، راست کلیک می‌کنیم.

(۲) از منوی ظاهر شده گزینه‌ی کپی (Copy) را انتخاب می‌کنیم.

(۳) به محل مقصد رفته و در محل دلخواه خود راست کلیک می‌کنیم.

(۴) گزینه‌ی انتقال (Paste) را انتخاب می‌کنیم.

حذف (Delete) فایل یا پوشه‌ای را که دیگر به آن نیاز نداریم می‌توانیم از این طریق حذف کنیم

(۱) روی فایل یا پوشه‌ی مورد نظر راست کلیک می‌کنیم.

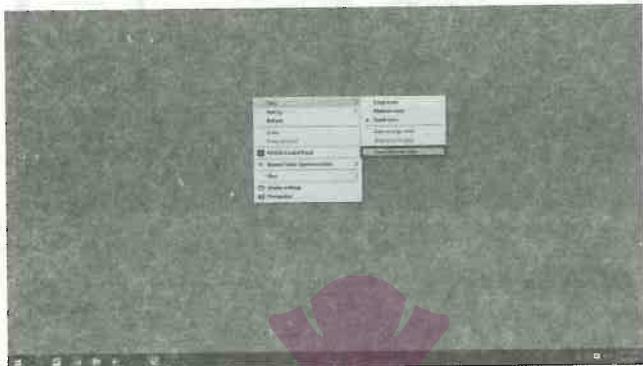
(۲) گزینه‌ی حذف (Delete) را انتخاب می‌کنیم.

فایل حذف شده به داخل سطل زباله که در میز کار (Desktop) قرار دارد، می‌رود؛ با رفتن به سطل زباله و راست کلیک کردن بر روی فایل موردنظر و انتخاب گزینه‌ی بازیابی (Restore) فایل دوباره به محل اولیه بازگردانده می‌شود.

فعالیت کلاسی

- با کمک و راهنمایی معلم خود، کارهای زیر را در رایانه انجام دهید.
- نماذهای روی میز کار را از حالت نمایش خارج کرده و دوباره برگردانید.

کلیک راست → view → Show desktop icons

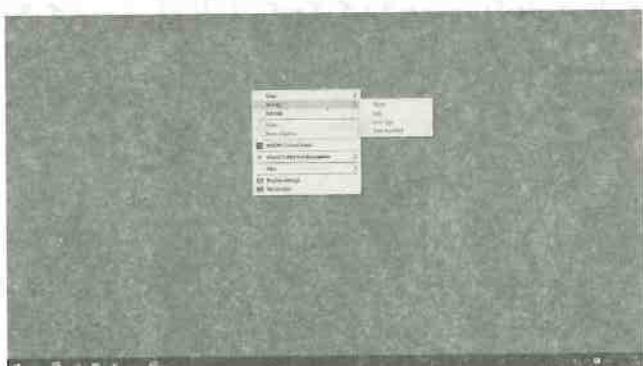
- اندازه نماذهای روی میز کار را تغییر دهید.

توشه‌ای برای موفقی

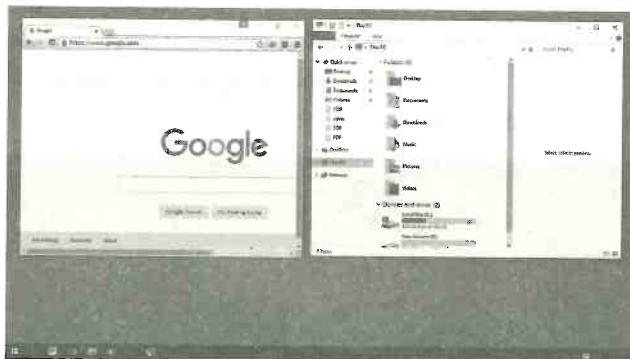
کلیک راست → view →
Large icons
Medium icons
Small icons

- نماذها را یک بار براساس نام و بار دیگر براساس اندازه مرتب کنید.

کلیک راست → Sort by → Name/Size

۴- دو نماد از روی میز کار رایانه باز کنید تا به شکل پنجره در بیایند.

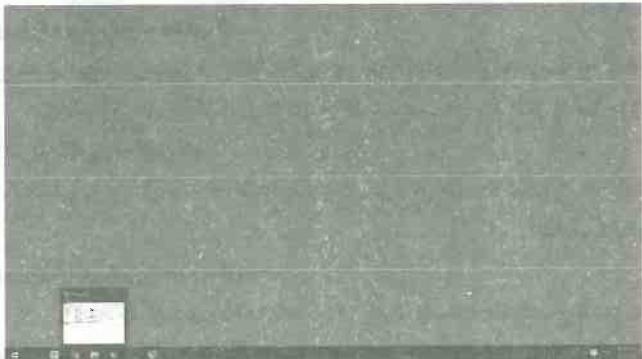

۵- یکی از پنجره ها را فعال کنید و آن را بزرگ و سپس کوچک نمایید.

۶- پنجره‌ی دیگر را فعال کنید و سپس آن را آن قدر کوچک کنید تا به صورت دکمه‌ای در نوار وظیفه قرار گیرد و دوباره به شکل پنجره برگردانید.

۷- پنجره‌ها را به صورت آبشاری، افقی و یا عمودی روی میز کار مرتب کنید.

آبشاری → Cascade Windows

افقی → Show Windows stacked

عمودی → Show Windows side by side

۸- پنجره‌ها را بیندید.

فالیت کلاسی

الف) در پوشه‌ای اسناد، یک پوشه را با نام پاییز ایجاد کنید و مراحل زیر را انجام دهید:

نامگذاری پاییز → (New folder) باز کردن پوشه‌ی جدید → کلیک راست → اسناد

۱- یک پرونده‌ی متنی و یک پرونده‌ی تصویری در پوشه‌ی ایجاد کنید و نام آنها را به دلخواه انتخاب کنید.

نامگذاری جدید → (New folder) باز کردن پرونده‌ی جدید

→ پرونده‌ی پاییز

نامگذاری → باز کردن پرونده‌ی جدید

۲- پرونده‌ی تصویری را به میز کار رایانه منتقل کنید.

→ خارج شدن از پرونده‌ی پاییز → انتخاب گزینه‌ی برش (cut) → کلیک راست → انتخاب پرونده‌ی تصویری

انتخاب گزینه‌ی جایگذاری (paste) → کلیک راست → وارد شدن به صفحه‌ی اصلی (میز کار رایانه)

۳- پرونده‌ی متنی را در میز کار رایانه کپی کنید.

→ کلیک راست → وارد شدن به میز کار رایانه → انتخاب گزینه‌ی کپی (copy) → کلیک راست → انتخاب پرونده‌ی متنی

(paste) → انتخاب گزینه‌ی جایگذاری (paste)

۴- پرونده‌ی متنی درون پوشه‌ی پاییز را حذف کنید.

انتخاب گزینه‌ی حذف (delete) → کلیک راست → انتخاب پرونده‌ی متنی → پوشه‌ی پاییز

۵- پرونده‌ی متنی حذف شده را به مکان قبلی برگردانید.

→ انتخاب گزینه‌ی کپی → کلیک راست → انتخاب پرونده‌ی متنی → انتخاب نماد سطل زباله (Recycle Bin) → میز کار

انتخاب گزینه‌ی جایگذاری (paste) → باز کردن پوشه‌ی پاییز

۶- شکل پوشه را تغییر دهید.

→ انتخاب آخرین درگاه بالا (Customize) → انتخاب گزینه‌ی تنظیمات (Properties) → کلیک راست روی پوشه

انتخاب تصویر پوشه‌ی مناسب → تغییر شکل (Change Icon)

۷- پوشه را به نام گروه خود تغییر نام دهید.

تایپ نام گروه → انتخاب تغییر نام → کلیک راست روی پوشه

نقاشی با رایانه

کلیدواژه

ترسیم در رایانه - تصویر - ویرایش - سایز و اندازه‌ی تصویر

سایه‌ی آبروشن

مسیر وسیدن به برنامه‌ی نقاشی

مامی توانیم با استفاده از رایانه نقاشی کیم و روی تصاویر و عکس‌هایی که داریم، تغییراتی ایجاد کنیم.

نقشه‌ای برای موققیت

اجرای برنامه‌ی نقاشی (پینت) →

رنگ آمیزی زمینه‌ی نقاشی با سطل رنگ

ابتدا در قسمت رنگ‌ها (سمت چپ پنجه‌ره) روی رنگ دلخواه کلیک کرده و برای رنگ کردن زمینه روی ابزار کلیک می‌کنیم. سپس روی صفحه یا داخل شکل که می‌خواهیم آن را رنگ کنیم، کلیک می‌کنیم.

- کشیدن خانه با کمک شکل‌های آماده: تعدادی شکل آماده برای نقاشی در این بخش قرار دارد. در جعبه‌ی ابزار نیز ابزارهای مختلفی، مانند قلم‌و، مداد، یا کن، قطره‌چکان، ذوبین، سطل رنگ و... وجود دارند که برای کشیدن نقاشی به آنها احتیاج داریم. برای استفاده از هر ابزار روی نشانه‌ی آن کلیک می‌کنیم. قبل از استفاده از ابزارهای نقاشی باید رنگ دلخواه‌مان را انتخاب کنیم.

برای کشیدن مستطیل و مربع روی کلیک می‌کنیم.

سایر اشکالی که می‌توانیم برای کشیدن آنها از این بخش استفاده کنیم عبارت اند از: مستطیل، بیضی، چندضلعی‌ها، انواع مثلث، لوزی، فلس درجهات مختلف، انواع ستاره، قلب و.... .

مداد: برای کشیدن نقاشی (مثلاً مسیر مارپیچ در نقاشی خانه و لاک پشت) با استفاده از مداد روی ابزار کلیک می‌کنیم.

قلم مو: برای کشیدن نقاشی با استفاده از قلم مو، ابزار را انتخاب می‌کنیم.

انواع مختلف قلم مو: دو نوع قلم خوش‌نویسی، اسپری رنگ پاش، قلم موی رنگ روغن، مداد شمعی، ماتزیک، مداد طبیعی و

قلم موی آبرنگ. با کلیک روی مثُلث کوچک زیر آن، می‌توانیم آنها را مشاهده و انتخاب کنیم، سپس با کلیک کردن روی صفحه و نگه‌داشتن کلید سمت چپ موس واره می‌توانیم نقاشی بکشیم.

تعیین ضخامت خط: برای تعیین ضخامت خط از size یا اندازه استفاده می‌کنیم. با کلیک روی آن ضخامت خطی که با قلم مو یا

مداد می‌کشیم مشخص می‌شود.

پاک کن: برای پاک کردن اشکالی که موقع کشیدن نقاشی ایجاد می‌شود، می‌توان از یا کن استفاده کرد. برای پاک کردن

بخش‌های اضافی از تصویر، روی صفحه کلیک می‌کنیم و با نگه‌داشتن کلید چپ موس واره، قسمت‌های مورد نظر را پاک می‌کنیم.

ذخیره کردن نقاشی : به این عمل Save (سیو) می‌گویند.

مراحل Save کردن نقاشی (ذخیره کردن): ابتدا روی نماد کلیک کنید. در فهرست نمایان شده، روی نماد

کلیک کنید. در پنجره‌ی باز شده روی نماد

روی دکمه‌ی ذخیره (Save) کلیک کنید.

تغییر زبان کامپیوتر:

روش اول: گرفتن دو کلید Alt+Shift+همزمان.

روش دوم: از گوشه‌ی پایین صفحه، زبان Fa (فارسی) یا En (انگلیسی) را انتخاب کنید.

ایران توجیه توشه‌ای برای موفقیت

هنرهای دستی (دوخت جامدادی)

کلیدواژه

۳

پارچه - لوگ - دوخت - برش - الگو

محاهیم آموزش

در کشور ما، هنر و صنایع دستی قدیمتی طولانی دارد و از دیرباز بسیاری از مردم ما در این زمینه فعالیت می‌کردند. صنایع دستی می‌تواند به عنوان منبع درآمد به اقتصاد خانوارهای کمک کند. از انواع صنایع دستی می‌توان گلدوزی، سوزن‌دوزی، سرمه‌دوزی و شماره‌دوزی را نام برد. یکی از وسایل مفید و کاربردی که به راحتی می‌توان آن را به روش دوخت درست کرد، جامدادی است. برای درست کردن جامدادی ابتدا الگوی مورد نظر را طراحی کنید، سپس آن را ترسیم کرده و با انداختن پارچه روی آن، آن را برش دهید.

لازم نیست از پارچه‌های گران قیمت استفاده کنید یا حتی پارچه‌ی جدید بخرید. از تکه‌های موجود در منزل خود استفاده کنید. برای دوخت جامدادی می‌توانید از انواع دوخت استفاده کنید. هنگام کار با سوزن مواظف باشید سوزن به دست‌ها یا حصورتان برخورد نکندا!

می‌توانید جامدادی را به هر شکلی که دوست دارید تزیین کنید. با دوختن زیپ، جامدادی شما آماده‌ی استفاده می‌شود.

(الف) به نظر شما با استفاده از دوخت، چه وسایلی می‌توان درست کرد؟ ❷ دوخت قالیچه‌ی کوچک با استفاده از تکه‌های پارچه لباس‌ها. پرده‌ها و تزیینات منزل، مانند گل‌های پارچه‌ای، رویان سرو... اسباب بازی‌ها مانند عروسک‌ها و... کیف و جاعینکی و... .

(ب) آیا می‌دانید برای دوختن با پارچه چه فعالیت‌هایی باید انجام داد؟ ❸ تهیه‌ی ابزار دوخت: سوزن و نخ و پارچه‌ی مورود نیاز - تهیه‌ی الگوی کار - پیاده‌سازی الگو روی پارچه به وسیله‌ی خط‌کش مناسب - برش با دقت با قیچی - کوک درشت زدن و سپس دوختن با دقت مناسب.

(ج) چند نمونه صنایع دستی استان خود را نام ببرید. ❹ پاسخ پیشنهادی: صنایع دستی آذربایجان شرقی: سفالگری و سرامیک‌سازی، فوارده‌های پوست و چرم، هنرهای رنگرزی سنتی و چاپ کلاقه‌ای، سوزن دوزی، گلیم‌بافی، جاجیم‌بافی، قالی‌بافی و... .

صنایع دستی استان اصفهان: خاتم‌کاری، میناکاری، کاشی‌سازی، منبت‌کاری، نگارگری، فیروزه‌کوبی، صحافی و... .

صنایع دستی استان زنجان: چاقو‌سازی، ملیله‌سازی، حکاکی روی مس، چاروک دوزی و... .

صنایع دستی استان سیستان و بلوچستان: قالی‌بافی، گلیم‌بافی، سوزن دوزی، خامه دوزی، سیاه‌دوزی، سکه‌دوزی، سفالگری و... .

فعالیت کلاسی

با توجه به مطالubi که با مشاهده‌ی فیلم فرا گرفتید، در گروه با دوستان خود مشورت کنید و در ارتباط با تصاویر زیر، نام هر یک از مهارت‌های دوخت را بنویسید.

کوک و دوخت

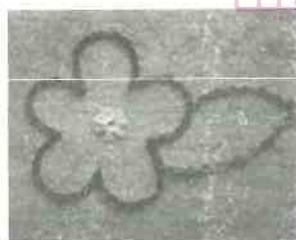

برش

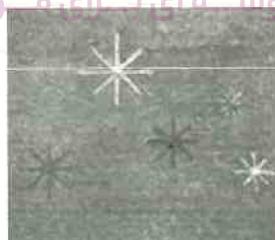

ترسیم الگو

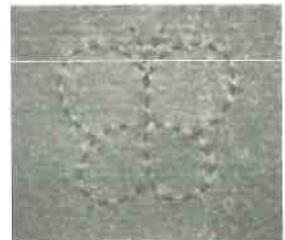
با توجه به مطالubi که با مشاهده‌ی فیلم فرا گرفتید، در گروه با دوستان خود مشورت کنید و نام هر یک از دوخت‌های زیر را بنویسید:

زنجره‌ای

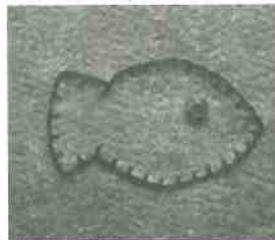
بخیه (کوچک)

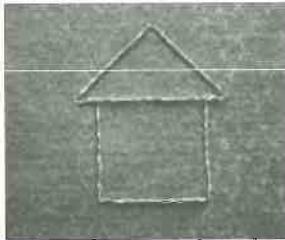
کوک

تکه دوزی

دندان موشی

بخیه (بزرگ)

فعالیت غیرکلاسی

۲۷

گزارش درس ساخت جامدادی را در صفحه‌ی بعد کامل کنید.

در این پروردۀ چه چیزهایی یاد گرفتید؟

یاد گرفتم یک عدد جامدادی پارچه‌ای مناسب برای خود طراحی کنم و بدوزم و تزیینات آن را به دلخواه انجام بدهم.

برای دوخت جامدادی چه کارهایی انجام دادید؟

۱- قبل از دوخت: ترسیم الگو، برش پارچه

۲- در هنگام دوخت: کوک قطعات پارچه و دوختن آنها

۳- بعد از دوخت: تزیین و زیباسازی جامدادی

برای دوخت جامدادی، به چه مشکلاتی برخورد کردید؟

۱- انتخاب نوع دوخت مناسب

۲- چه رنگ‌هایی در کنار هم جامدادی را زیبا می‌کند.

۳- چگونه دوخت هم اندازه و مرتب بزنیم.

مشکلات را چگونه برطرف کردید؟

تمرین دوخت - همانفکری با آموزگار هنر برای انتخاب رنگ

تجربه‌ی دوخت دوباره خیلی از سوالات و مشکلات را حل می‌کند.

چه موارد اینمی و بهداشتی را رعایت کردید؟

احتیاط کردن هنگام کار با سوزن. استفاده از نخ کوتاه برای اینمی بیشتر

تاپ در رایانه

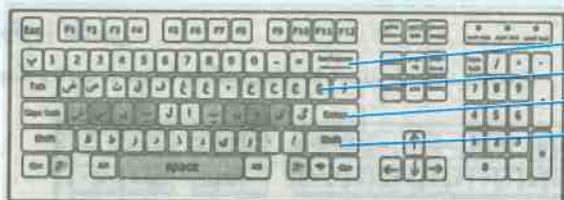
کلیدواژه

صفحه کلید - حروف - کلمه - سرعت در تایپ - علامت

ساعتیم آموزش

اصول تایپ فارسی و انگشت‌گذاری درست

در تایپ باید انگشتان هر دو دست کار کنند و اصولاً از تایپ با یک دست و یک انگشت خودداری نمایید.

ردهف اعداد

ردهف

حروف

بالایی

ردهف

حروف

میانی

ردهف

حروف

پایینی

به یاد داشته باشید که مهم‌ترین مسئله در تایپ درست این است که به اندازه‌ی کافی تمرین داشته باشید تا بتوانید به آسانی جای

حروف مختلف را پیدا کرده و بدون این که به صفحه کلید نگاه کنید، تایپی سریع داشته باشید.

البته باید به این نکته هم توجه داشته باشید که افرادی که هر روز مدت زمان زیادی با رایانه کار می کنند اگر به شکل نادرستی از صفحه کلید و موس واره استفاده کنند دچار درد در مچ دستشان خواهند شد که این عارضه بسیار دردناک بوده و احتیاج به جراحی و درمان دارد. به هر ترتیب باید توجه داشته باشید که دست های خود را به شکلی روی صفحه کلید قرار دهید که کمترین فشار ممکن به مچ دستان وارد شود.

روش درست تایپ کردن

گام اول:

برای این که نحوه درست تایپ کردن را بیاموزید قبل از هرچیز، خوب به صفحه کلید خود نگاه کنید. می بینید که دو نا از کلیدهای روی صفحه کلید شما روی خود برجستگی های کوچکی دارند. این دو کلید به شما کمک می کنند که بتوانید موقعیت دیگر کلیدها را شناسایی کنید (حروف ت و ب). برای شروع کار همیشه انگشت اشاره ای دست راست را روی حرف «ت» و انگشت اشاره ای دست چپ را روی حرف «ب» قرار می دهیم.

گام دوم:

در قدم بعدی باید دو انگشت خود را روی کلیدهای فاصله (space) و L و F قرار دهید و ۶ انگشت باقی مانده را روی دکمه های کناری حروف ب و T قرار دهید.

گام سوم:

در گام بعدی به این نکته توجه داشته باشید که هر کلیدی را که می خواهید فشار دهید، باید از میان انگشت ردیف وسط، فقط یک انگشت را که به آن دکمه نزدیکتر است از جای خود بلند کرده و برای فشردن کلید موردنظر اقدام کنید. پس از اینکه انگشتتان را به جای اولیه اش بازگردانید به سراغ حرف بعدی و انگشت بعدی بروید و به این نکته توجه داشته باشید که هر دکمه ای را که می خواهید فشار دهید، فقط یک انگشت را برای فشردن آن از جای خود حرکت دهید و دوباره آن را به جای خود بازگردانید. شاید بهتر باشد که برای شروع به کار، متن های ساده ای را انتخاب کنید و بدون این که بخواهید تم رکز اصلی خود را روی این موضوع بگذارید که آیا دسته ای تان در حالت درستی قرار گرفته است یا نه، شروع به تایپ کنید. زیرا در این حالت پس از چند خط که تایپ کردید به صورت تاخوذاگاه می بینید که انگشتتان به صورت خودکار یک به یک از جای خود بلند می شوند و شما هم جای تمامی حروف را در ذهنتان ثبت کرده و دیگر نیازی ندارید تا به صفحه کلید نگاه کنید.

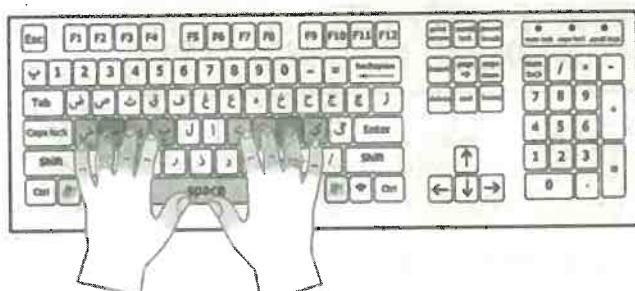
به ياد داشته باشيد که مهم ترین مسئله در تایپ درست اين است که به اندازه کافی تمرین داشته باشيد تا بتوانيد به آسانی جاي حروف مختلف را پيدا کنيد و بدون اينکه به صفحه کلید نگاه کنيد، تايپي سريع داشته باشيد.

گفت و گویی کلاسی

هنگام کار با صفحه کلید رایانه، بیشتر از کدام انگشت های خود استفاده می کنید؟
باید از همه ای انگشتان دست برای جلوگیری از خستگی و ایجاد سرعت بیشتر استفاده کرد.

گفت و گویی کلاسی

به نظر شما در هنگام تایپ، دست ها و انگشت های ما باید در چه حالتی باشند؟

کلیدواژه

قلم - واژهپرداز - ستون - سند - ویرایش

سازه‌نمای آندر

نرم افزار واژهپرداز (Word Processor) متقابل ترین برنامه‌ی نوشتاری موجود به شمار می‌آید. از این برنامه جهت تایپ کردن مطالب استفاده می‌شود.

- این برنامه جزو برنامه‌های آفیس (Office) است. برای کار با این برنامه باید این نرم افزار بروی سیستم عامل نصب باشد.

برای اجرای برنامه از مسیر رو به رو حرکت می‌کنیم:

Start → All Program → Microsoft Office → Microsoft word

واژهپرداز ورد → مایکروسافت آفیس → همه‌ی برنامه‌ها → شروع

- پنجه‌های ظاهر شده شامل قسمت‌های زیر است:

(۱) نوار عنوان: عنوان برنامه و سند را نشان می‌دهد.

(۲) نوار وضعیت: اطلاعات مربوط به سند را در مکان نقطه‌های نشان داده شده، نشان می‌دهد.

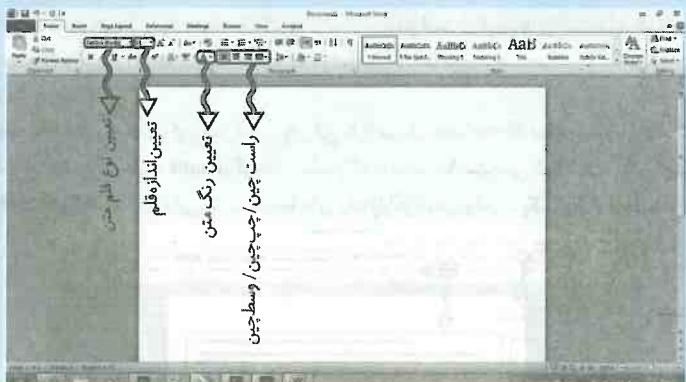
(۳) نوار لغزندگ: برای بالا و پائین رفتن درون سند است.

(۴) فضای سند: در آن تایپ می‌کنیم.

(۵) سربرگ‌ها: بیشتر تنظیمات مربوط به متن، اعم از نوع قلم، رنگ‌ها و حاشیه‌بندی در داخل سربرگ‌ها قرار دارد.

بخش‌های مختلف سربرگ خانه (Home) ۱- اندازه‌ی متن ۲- نوع خط یا قلم ۳- چپ ۴- وسط ۵- راست چین

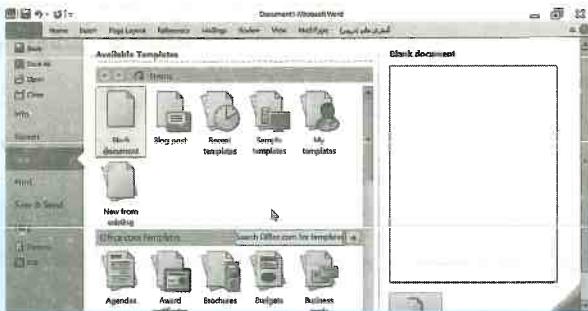

- سند: به هر متن یا نوشته‌ای که می‌تواند شامل عکس‌ها و نمودارها و ... باشد، سند می‌گویند.

- برای ایجاد یک سند جدید:

Office → New → Blank Document

سند خالی → جدید → آفیس

دکمه های صفحه کلید:

-۱ : برای ایجاد فاصله بین حروف یک کلمه در متن Space

-۲ : برای رفتن به ابتدای خط جدید ← Enter

-۳ : برای پاک کردن متن سمت راست مکان نما B

-۴ : برای پاک کردن متن سمت چپ مکان نما Delete

-۵ : به بالا و پایین و چپ و راست رفتن مکان نما ↑ ↓ ← →

- تغییر زبان نوشتاری متن: برای فارسی و انگلیسی کردن صفحه کلید از کلیدهای زیر استفاده می شود: برای فارسی کردن Alt+shift را فشار دهید و برای انگلیسی کردن یک بار دیگر Alt+shift را فشار دهید.

- انتخاب متن: هنگامی که می خواهیم شکل ظاهری متن را تغییر دهیم یا آن را جایه جا کنیم، ابتدا باید کاراکتر کلمه یا متن را انتخاب کنیم تا برنامه‌ی ورد (Word) بدان عملیات را روی چه قسمی از فایل انجام دهد. برای انتخاب کردن به کمک ماوس، مکان نمای موش واره را در ابتدای متن انتخابی قرار می دهیم و سپس به کمک دکمه‌ی سمت چپ موش واره و کشیدن به روی لغات، متن دلخواه را انتخاب می کنیم.

یک متن مرتب همراه با تصویر و عنوان مناسب نظر خواننده را بیشتر جلب می کند؛ پس ما هم برای برقراری ارتباط مؤثر با خواننده بهتر است متن را به شکل مناسبی منظم کنیم.

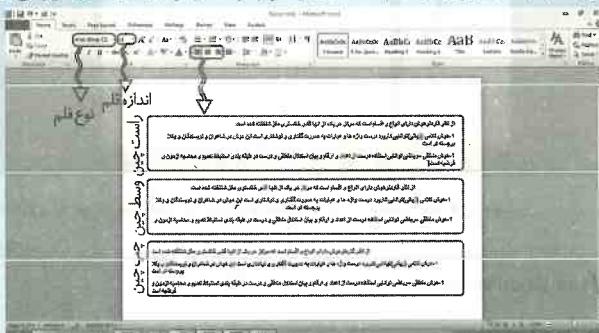
- تغییر دادن قلم (Font): گاهی تغییر قلم باعث خواننده شدن و درک بهتر متن می شود. برای این کار بعد از انتخاب متن، از سربرگ خانه (Home) گزینه‌های فونت (Font) ظاهری می شود. فونت همانند یک قلم نوشتاری است، پس اگر شخصی قلمی را برگزید و متنی را در کامپیوتر خود ایجاد نمود، برای دیدن همان متن در کامپیوترا باید آن قلم در آنجا موجود باشد. در غیر این صورت تمامی فونت‌ها به هم می ریزد. جهت جلوگیری از این امر بهتر است از فونت‌های استاندارد شده بین تمامی رایانه‌ها همانند تهوما (Tahoma) یا ایریال (Arial) استفاده شود که در تمامی رایانه‌ها موجود هستند.

- تغییر دادن سایز متن (Size)

اندازه‌ی متن تایپ شده را می توانیم بزرگ تر یا کوچک تر کنیم. برای این کار از سربرگ خانه (Home) اندازه‌ی قلم یا Size را انتخاب می کنیم.

- تغییر دادن رنگ متن: از سربرگ خانه (Home) گزینه‌ی رنگ را که با علامت A مشخص شده است، بر می گیریم.

- ترازیندی متن (Alignment): با انجام این کار تمام خط‌های یک پاراگراف در موقعیت یکسان قرار می گیرند.

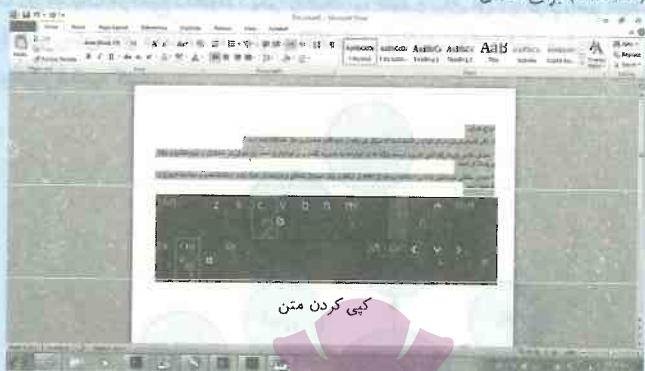
کپی متن (Copy): برای کپی کردن مراحل زیر را انجام می‌دهیم:

۱- انتخاب متن.

۲- فشردن کلیدهای (Ctrl+C) بر روی صفحه کلید.

۳- کلیک گردن نشانگر موشواره در محل دخواه

۴- فشردن کلیدهای (Ctrl+V) برای انتقال

برش یا انتقال (Cut): تمام مراحل کپی را انجام داده، فقط به جای (Ctrl+C) کلید (Ctrl+X) را می‌فشاریم.

۴۳

گفت و گوی کلاسی

با توجه به متن‌های بالا، به نظر شما یک متن تایپ شده ممکن است چه ایرادهایی داشته باشد؟
انتخاب خط نامناسب، عدم ترازبندی خطها، نداشتن تورفتگی خط اول بند- تنظیم نبودن فاصله‌ی خطوط - رعایت نشدن اندازه‌ی حروف در متن و تیتر - وجود غلط‌های املایی و دستوری.

۴۵

گفت و گوی کلاسی

به نظر شما در چه مواردی می‌توان از جدول استفاده کرد؟ چند مثال بزنید.
هر موضوعی که نیاز به طبقه‌بندی و دسته‌بندی داشته باشد، مانند طراحی که شماره سؤال، متن سؤال و بارم و مشخصات باید جدا نوشته شده و در جای مناسب دسته‌بندی شود. تهیه‌ی فرم‌های سؤال‌ها برای تحقیق یا پژوهش - برنامه‌ی کلاسی هفتگی برنامه‌های حسابداری دخل و خروج، برنامه‌ریزی مسابقات مدرسه و زمان آن- قیمت

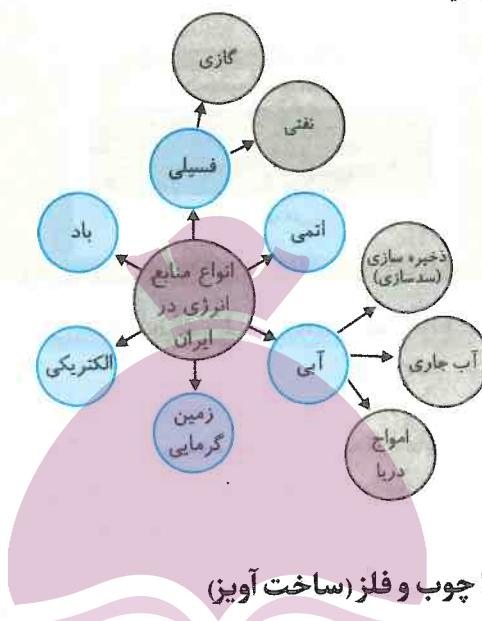
۴۶

فعالیت غیرکلاسی

(الف) با کمک و راهنمایی معلم خود، فعالیت‌های صفحه‌ی ۵۰ را انجام دهید.

عنوان شغل	معلمی
معزقی شغل	شغلی فرهنگی که به آموزش می‌پردازد و نیاز به تحصیلات و دانش تدریس دارد.
دارد	تدریس و تعلیم و تربیت دانش‌آموزان
مکان فعالیت آن	مدارس و آموزشگاه‌ها
توانایی‌های لازم برای انجام دادن آن	معلومات - مدرک مرتبط دانشگاهی - فن بیان - ظاهرزیبا - اخلاق مناسب
مهارت‌های لازم برای انجام دادن آن	بیان - فنون تدریس - فن ارتباط اجتماعی
فایده‌های آن	بالا بودن سطح دانش عمومی جامعه، رشد اجتماعی و توسعه‌ی فرهنگ
چند شغل دیگر مرتبط با آن	لوماژن‌التحریر - چاپ و نشر کتاب - فن آوری و تکنولوژی آموزشی

- الف) برنامه‌ی واژه‌پرداز را آجرا کنید و مراحل زیر را انجام دهید:
- ۱- اندازه‌ی صفحه را به $A5$ تغییر دهید.
 - ۲- رنگ صفحه را به دلخواه تغییر دهید.
 - ۳- یکی از موضوعات زیر (یا یک موضوع دلخواه دیگر) را انتخاب کنید و برای آن دیاگرام رسم کنید.
 - ۴- پرونده را با نام دیاگرام ذخیره کنید.

کار با چوب و فلز (ساخت آویز)

۷

کلیدوازه

شن - سهاده کاری - رنگ آمیزی - تریس - فلز - چوب

مانیم آموزش

ایران توشه

توشه‌ای برای موققیت

چوب: از نظر گیاه‌شناسی بخش جامد و سخت زیر پوست ساقه‌ی درخت یا دیگر گیاهان چوبی است که به شکل بافت آوندی وجود دارد.

گرچه در باور عموم چوب تنها در درخت و بوته یافت می‌شود ولی از نظر علمی در همه‌ی گیاهان آوندی وجود دارد. چوب ابتدا، ماده‌ای حیاتی برای ساخت ابزارهای اولیه، خانه و قایق برای حرکت در رودها بود. سپس برای ساخت اکثر اشیا و ابزارهای سودمندی که انسان قرن‌ها برای پیشرفت زندگی خود به آنها متکی بود، به کار رفت. بخشی از فناوری چوب بر اثر تلاش صنعتگران یا قی مانده ولی بیشتر آن به ناچار از بین رفته و با مواد و روش‌های دیگر که تجربه‌ی انقلاب صنعتی پیش‌است، جایگزین شده است. چوب تنها منبع طبیعی تجدیدپذیر است. نفت و زغال و دیگر معادن سرانجام روزی تمام خواهد شد ولی جنگلی که خوب نگهداری شود (حتی گاهی بدون نگهداری) به طور نامحدود به تولید چوب ادامه خواهد داد. چوب جایگاه برجسته‌ای در اقتصاد جهانی دارد. تولید سالانه‌ی چوب در جهان 2500 میلیون مترمکعب است. خواص فیزیکی و شیمیایی و نیز مکانیکی چوب اکنون آن را جاذب‌کننده است.

چوب یکی از مفیدترین موادی است که ما در اختیار داریم. چوب محکم است، اما می‌توان به سادگی آن را بزید و به شکل‌های مختلف درآورد. بخش عمده‌ی چوب از تنه‌ی درخت‌ها به دست می‌آید.

چوب یکی از قدیمی‌ترین و ابتدایی‌ترین مصالح ساختمانی موجود در طبیعت است که بشر در طول تاریخ از آن بهره برده است. چوب تنها مصالح ساختمانی است که از منبع قابل تجدید به دست می‌آید و از مصالح خوبی برای مناطق زلزله‌خیز است.

گفت و گوی کلاسی

(الف) به نظر شما با استفاده از چوب چه وسایل دیگری می‌توان ساخت؟

چوب به عنوان یکی از مصالح ساختمانی در کلیه امور قابل استفاده است و به علت مقاومت بالا در برابر فشار و کشش ازان علاوه بر مصارف روزمره، برای ساختن پل‌ها و اعضای طاق‌های پوسته‌ای نیز استفاده می‌شود. چوب در تزیینات داخلی و خارجی، به عنوان یکی از بهترین و زیباترین مصالح طبیعی به طراحان کمک شایانی می‌کند.

(ب) برای ساخت یک وسیله چوبی مثل میز، چه فعالیت‌هایی باید انجام شود؟

۱- طراحی و اندازه‌گیری مناسب

۲- انتخاب چوب مناسب

۳- ابزار مناسب برای برش اتصال و پرداخت

۴- برش چوب‌ها

۵- متصل کردن قطعات

۶- پرداخت و رنگ آمیزی

گفت و گوی کلاسی

به نظر شما آویز چه کاربردهای دیگری دارد؟ هدف اصلی ساخت بیشتر آویزها تزیین و زیبایی است، اما گاهی این آویزها علاوه بر زیبایی کاربردهای دیگری نیز دارند، مانند آویزهایی که به زیپ‌ها یا جاکلیدی‌ها وصل می‌شوند، این آویزها کمکی برای راحت‌تر بودن گرفتن وسیله دست دارند.

فعالیت کلاسی

(الف) با توجه به مطالعی که از طریق مشاهده فیلم فرا گرفتید، با دوستان خود در گروه مشورت کنید و در ارتباط با تفاوپرزی، نام هر یک از مهارت‌های کار با چوب را بنویسید.

اتصال و میخ کوبی

پرداختکاری و سمباده‌کاری

برش چوب با اره‌ی دستی

(ب) با مشورت با هم‌گروهی‌های خود، چند نمونه طرح ساده برای آویز، بروی کاغذ رسم کنید.

فعالیت غیرکلاسی

در مورد مهارت‌های کار با چوب، تحقیق کنید و اثلاعاتی گردآوری فرمایید. سپس مطالب خود را در برگامه‌ی واژه‌پرداز تایپ کنید و جلسه‌ی بعد با خود به کلاس بیاورید.

نحوی: صنعتی است که به وسیله‌ی چوب، ابزار و وسایل مختلف را می‌سازند:

(۱) برش کاری (۲) پرداختکاری (۳) اتصال

منبت کاری: هنری است که با کنده کاری روی چوب طرح‌ها و تصاویر را در کنار هم ترسیم می‌نمایند.

معرق کاری: هنری است که با برش قطعات رنگی، چوب طرح‌ها و تصاویر را در کنار هم ترسیم می‌نمایند.

خراطی: هنری است که با دستگاه هرگونه ابزار گرد شکل را به دست می‌آورند.

مشبک: هنری است تلفیقی از منبت و معرق که قطعات را به صورت شبکه کنار هم قرار می‌دهند و تصاویر هندسی ایجاد می‌کنند.

قباسازی - تابلوسازی - روش زنی و ... از مشاغل و هنرهایی است که با چوب در ارتباط است.

گفت و گوی کلاسی

۶۲

با توجه به تصاویر مهارت‌های کار با چوب (صفحه‌ی ۵۵) راجع به اینکه کدام یک از مهارت‌های کار با چوب را در کارهای عملی انجام دادید، در کلاس گفت و گو کنید.

کار با آژه (برش): یکی از مهارت‌های کار با چوب است که قطعات بزرگ را به قطعات کوچک تر و لذخواه تبدیل می‌نماید. سمباده کشی (پرداخت): یکی از مهارت‌های کار با چوب است که به تمیزکاری و زیباسازی می‌پردازد. در ضمن زمانی که دو قطعه را به هم متصل می‌کنیم باید قبل از آن هردو سطح کاملاً یکنواخت و صاف باشد.

اتصال: بخشی از فرایند کار با چوب است که قطعات برش‌خورده را به یکدیگر متصل می‌نماییم تا محصول نهایی را بدست آوریم. از انواع اتصال میخ - منگنه و چسب است.

۶۳

فعالیت کلاسی

با توجه به مطالبی که از طریق مشاهده فیلم فراگرفتید، با دوستان خود در گروه مشورت کنید و در ارتباط با تصاویر زیر، نام هریک از مهارت‌های کار با فلز را بنویسید.

اتصال یا جوش کاری

خم کاری

برش کاری

۶۴

گفت و گوی کلاسی

با توجه به تصویر رو به رو، در مورد روش تغییر شکل حلقه‌های زنجیر در کلاس گفت و گو کنید.

تغییر شکل حلقه‌ها به دو روش بدون الگو و قالب و با استفاده از قالب و الگو انجام می‌شود. در روش اول براساس اندازه، مفتول‌های فلزی را خم نموده و حلقه‌ی مناسب را تهیه می‌کنیم. در روش دوم مفتول را دور قالب در نظر تابانده و بعد از فرمدهی توسط چکش یا حرارت و ... مفتول را به صورت فنری از قالب با سیم‌چین جدا نموده، مقدار اضافه‌ی مفتول را قطع می‌نماییم.

برای موفقیت

کلیدواژه

مسئله - زیر مسئله - حل مسئله - روشن - بصریزی راه حل

محاتم آنفرش

به مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها و فرمول‌هایی که با زبان رسا و دقیق به همراه جزئیات لازم، به صورت مرحله‌به‌مرحله به گونه‌ای اجرا شده باشدند که هدف خاصی را دنبال کنند و شروع و پایان آنها نیز مشخص باشد، «الگوریتم» گفته می‌شود. کلمه‌ی الگوریتم از نام ریاضیدان برجمسته‌ی ایرانی، ابو جعفر محمد بن موسی الخوارزمی و به پاس خدمات ارزشمندی او به تosome‌ی دانش پیشی گرفته شده است. او اولین کسی است که علم جبرا را کشف کرد. در اینجا دو تعریف را برابر الگوریتم بیان می‌کنیم:

(۱) مجموعه‌ای خاص از روال منطقی و یا ریاضی ساده و روشن است که می‌تواند در حل یک مسئله‌ی مشخص کمک کند.

الگوریتم دستورالعملی برای یافتن پاسخ درست یک مسئله به بیچیده به وسیله‌ی شکستن آن به مراحل ساده و آسان است.

(۲) روال محاسباتی خوش‌تعریفی است که مقدار یا مجموعه‌ای از مقادیر را به عنوان ورودی می‌گیرد و مقدار یا مجموعه‌ای از مقادیر را به عنوان خروجی تولید می‌کند. بنابراین یک الگوریتم یک توالی از کامپیوتری محاسباتی است که ورودی را به خروجی تبدیل می‌کند.

یک الگوریتم باید سه شرط اساسی زیر را تأمین کند:

(۱) لیست دستورالعمل‌ها باید محدود بوده و به اندازه‌ای کوتاه باشد تا قابل اجرا گردد.

(۲) هر دستور العمل باید دارای قابلیت اجرا باشد.

(۳) الگوریتم باید روند اجرا را قادر سازد تا در یک نقطه به پایان برسد.

مثلاً این طبقه‌ی معروف را در نظر گیرید:

می‌دانی یک فیل را چطوری با سه حرکت می‌گذراند تا بی خجال؟ اول در یخچال را باز می‌کنند، بعد فیل را می‌گذارند توشن، بعد هم در یخچال را می‌بندند.

شاید جواب این طبقه‌ی ظاهرآ یک الگوریتم باشد، اما این گونه نیست، چون ویژگی دوم، یعنی قابل اجرا بودن را ندارد.

مفهوم مسئله

مسئله در لغت به معنای حاجت، طلب و خواسته است و می‌این واژه که معادل انگلیسی problem است یک اصطلاح است و در حوزه‌ی علوم مدیریت و دیگر حوزه‌های علمی تعریف خاص خود را دارد.

مسئله را می‌توان وضعیتی تعریف کرد که در آن فاصله‌ای بین آنچه هست و آنچه باید باشد، وجود دارد. همچنین مسئله، وضعیتی است که گزینه‌های دیگری غیر از گزینه‌ی موجود مطرح باشد. با این حساب مسئله (یا خواسته) ما عبارت است از تحقق وضعیت مطلوب (وضعیتی که می‌خواهیم باشد). وضعیت مطلوب در واقع، هدفی است که ما می‌خواهیم محقق شود، پس به بیان ساده‌تر مسئله، تحقق هدف است.

کشیدن روند نما یکی از راهبردهای حل مسئله

مسئله‌های بیچیده و چندهدفی را می‌توان به مسئله‌های کوتاه و سلسه‌وار تقسیم کرده و با حل آنها، مسئله حل می‌شود. تشخیص زیر مسئله‌ها و حل آنها، راهبرد مهمی برای حل مسئله‌های ترکیبی است.

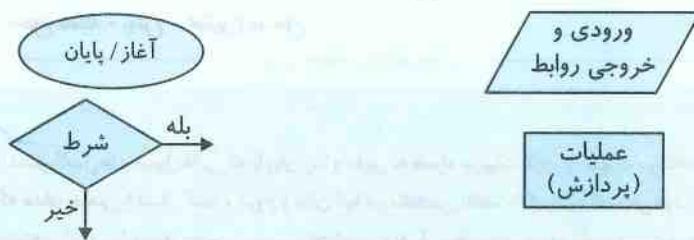
در این راهبرد ۲ نکته قابل توجه است:

(۱) تشخیص زیر مسئله‌ها

(۲) نوشتن مسئله‌های کوچک و حل آنها برای رسیدن به پاسخ نهایی مسئله. دیاگرام در واقع، نقشه‌ای است که برنامه‌نویسان را یابن قابل از نوشتن برنامه به زبان برنامه‌نویسی اصلی آن را ترسیم می‌کنند. با مروری بر دیاگرام روند اجرای عملیات، مراحل و جزئیات برنامه‌ی ورودی و خروجی هر مرحله از برنامه مشخص می‌شود. استفاده از دیاگرام جهت حل هر مسئله‌ای مفید است و بدون در نظر گرفتن زیان برنامه نویسی، نوشتن برنامه را سهولت می‌بخشد. علاوه بر این دیاگرام جزیی با ازرض از مستندات هر برنامه است که با کمک آن تفسیر برنامه، عیب‌یابی و استفاده توسط شخصی به جز برنامه نویس را آسان می‌کند. برای رسم دیاگرام آگاهی و تسلط بر مراحل مورد نیاز و ترتیب آنها جهت بدست آوردن نتیجه‌ی موردنظر با استفاده از داده‌های ورودی به الگوریتمی که دیاگرام برای آن کشیده می‌شود، لازم است.

نمادهای مورد استفاده در دیاگرام

برای رسم دیاگرام از اشکال و نمادهای مشخصی استفاده می‌شود. هر مرحله از الگوریتم با یک نماد و پیکان‌ها، منطق و روند الگوریتم را نشان می‌دهند. مراحل الگوریتم را به دسته‌های زیر تقسیم می‌کنیم:

۷۰

گفت و گوی کلاسی

(الف) با اعضای گروه خود مشورت کنید و چند مسئله نام بیرید.

- ۱) چگونگی رفت و آمد به مدرسه
- ۲) خرید کردن از فروشگاه دور از منزل
- ۳) دوختن لباس مدرسه

(ب) به تصویر روبه رو توجه کنید. دانش آموزی می‌خواهد به مدرسه برود و برای این کار، از مسیر شماره ۱ استفاده می‌کند.

ایران توشه توشه‌ای برای موفقیت

۱- مسئله‌ی دانش آموز چیست؟

چگونگی رسیدن به دستان ایمان

۲- آیا دانش آموز بهترین مسیر را برای رفتن به مدرسه انتخاب کرده است؟

خیر، در این مسیر احتمال ریزش کوه وجود دارد.

۳- به نظر شما مسیر بهترین مسیر برای رسیدن به مدرسه کدام است؟ چرا؟

مسیر شماره ۳، به دلیل اینکه مانند مسیرهای ۱ و ۲ موافق، مانند ریزش کوه، تنه‌ی درختان و ... ندارد.

۷۱

فعالیت کلاسی

۱- مسئله‌ای پیدا کنید که دارای چندین راه حل باشد. ساخت بنا

۲- راه حل‌های آن را پژویسید.

ساخت بنا با مصالح چوبی: این مصالح در محیط‌های با رطوبت بالا بهترین وسیله هستند.

ساخت بنا با مصالح فلزی: به دلیل استحکام بالای آن و دقت در اجرا مناسب هستند.

ساخت بنا با مصالح مختلف: تلفیق تکنیک‌ها و مصالح مختلف برای بهترین کارایی.

۳- از نظر هریک از اعضای گروه، بهترین راه حل کدام است؟ چرا؟

براساس موقعیت جغرافیایی و کاربری بنا، تصمیم مناسب گرفته می‌شود.

گفت و گوی کلاسی

با اعضاي گروه خود مشورت کنيد و چند مسئله‌اي پيچيده را فام بيريد.
ساخت يك هواپيما يا پهپاد، مبارزه با اعتياد، پرتاب موشك به فضا، ساخت شيشه از ماسه

فعالیت کلاسی

کدام يك از مسئله‌هاي زير پيچيده هستند؟

پخت برنج، کشیدن نقاشي، ساخت مدرسه، ساخت آدم برفی، ساخت خودرو
ساخت مدرسه - ساخت خودرو

هر يك شامل چه مسئله‌هاي كوچک‌تری می‌شوند؟ آنها را بنویسييد.

پخت برنج:

- (۱) انتخاب و تهييه‌ي برنج مناسب (۲) انتخاب ظرف مناسب (۳) خيساندن برنج (۴) جوشاندن برنج (۵) دم کردن
- کشیدن نقاشي:

(۱) انتخاب ابزار و تکنيک (۲) انتخاب موضوع (۳) کشیدن نقاشي

ساخت مدرسه:

- (۱) انتخاب مكان (۲) مصالح مناسب (۳) طراحی و کشیدن نقشه (۴) گودبرداری (۵) پي‌ريزي فونداسيون (۶) اسكلت‌بندي
- (۷) سفت‌کاري (۸) نازک‌کاري (۹) تجهيز کردن مدرسه به امكانات مناسب

ساخت آدم برفی:

- (۱) جمع کردن برف (۲) ابزار مناسب (۳) اتصال تکه‌ها (۴) تزيين آدم برفی
- ساخت خودرو:

- (۱) طراحی خودرو (ظاهر و قطعات) (۲) طراحی خط تولید مناسب (۳) ترسیم نقشه قطعات خودرو (۴) تولید قطعات
- (۵) مونتاژ قطعات (۶) رنگ‌آميزي خودرو (۷) تزيين و نصب لوازم جانبی

فعالیت خيرکلاسي

با راه حل

۱- يك مسئله‌ي پيچيده را در نظر بگيريد.
پرتاب تخم مرغ از ارتفاع معين به گونه‌اي که سالم به زمين برسد.

وشه‌اي برای موفقیت

۲- دو راه حل برای آن پيدا کنيد.

(۱) استفاده از بالان (يا بادکنك)

(۲) شناور کردن درون مایع يا ساخت وسیله‌اي ايم هنگام برخورد تخم مرغ به زمين، مانند يك صفحه‌ي نرم و قابل انعطاف.

۳- هر يك از راه حل‌هاي آن را به مسئله‌هاي کوچک‌تر تقسيم کنيد.

راه حل:

- (۱) بررسی چگونگی کار بالان (۲) انتخاب تعداد مناسب بادکنك (۳) بررسی عوامل مؤثر در سقوط بالان (مثل باد و...)
- (۴) انتخاب محل سقوط و ارتفاع آن

راه حل:

- (۱) انتخاب مایع مناسب (۲) انتخاب ظرف مناسب (برای قرار دادن مایع و تخم مرغ) (۳) انتخاب ابعاد مناسب صفحه‌ي فرود
- (۴) بررسی عوامل مؤثر در سقوط تخم مرغ (۵) انتخاب محل سقوط و ارتفاع آن

فعالیت کلاسی

با کمک اعضاي گروه خود، مراحل «ساخت جامدادي»، را بنویسييد و با گروه‌هاي ديگر مقایسه کنيد.

- (۱) انتخاب و تهييه‌ي ابزار و وسائل مناسب (۲) طراحی و کشیدن نقشه (۳) اجرا (برش و دوخت) (۴) تزيينات

برای هر کدام از بخش‌هاي بالا می‌توان جزئيات بيشتری را در نظر گرفت.

گفت و گوی کلاسی

اگر ساخت آویز را به دو روش زیر انجام دهیم، به نظر شما مراحل کدام روش کامل تر و دقیق تر است؟ چرا؟

روش دوم	روش اول
۱- شروع	۱- شروع
۲- آماده کردن مواد و ابزار	۲- آماده کردن مواد و ابزار
۳- کشیدن طرح	۳- کشیدن طرح و انتقال روی چوب
۴- برش چوب	۴- برش اطراف طرح
۵- ساخت زنجیر	۵- رنگ آمیزی طرح
۶- اتصال زنجیر	۶- ساخت زنجیر
۷- پایان	۷- اتصال زنجیر به طرح
	۸- پایان

روش اول، چون با توضیحات بیشتری به مسئله‌ی ساخت آویز پرداخته و مسئله‌ی رنگ آمیزی هم مطرح شده است.

گفت و گوی کلاسی

مراحل چگونگی حل مسئله‌ی غذا دادن به کودک در کدام یک از روش‌های زیر درست است؟

روش دوم	روش اول
۱- شروع	۱- شروع
۲- غذای کوک را آماده کنید.	۲- غذای کوک را آماده کنید.
۳- غذا را در ظرف بریزید.	۳- غذا را در ظرف بریزید.
۴- پیش بند کودک را بیندید.	۴- جوراب کودک را پوشانید.
۵- غذا را به کودک بدھید.	۵- پیش بند کودک را بیندید.
۶- صورت کودک را تمیز کنید.	۶- غذا را به کودک بدھید.
۷- پیش بند را باز کنید.	۷- به گل ها آب بدھید.
۸- پایان	۸- صورت کودک را تمیز کنید.
	۹- پیش بند را باز کنید.
	۱۰- پایان

روش دوم، چون در روش اول به مراحلی اشاره شده که به اصل مسئله‌ی که همان غذا دادن به کودک است، ارتباطی ندارد.

توشه‌ای برای موفقیت

فعالیت کلاسی

۱- مراحل چگونگی حل مسئله‌ی آب دادن به گلدان به صورت زیر در نظر گرفته شده است. آیا مراحل به درستی مرتب شده‌اند؟ با گذاشتن عدد در دائیره‌ها مراحل را مرتب کنید.

(۱) شروع

(۲) آب پاش را بردارید.

(۳) شیر آب را باز کنید.

(۴) آب پاش را پر از آب کنید.

(۵) با آب پاش به گلدان آب بدھید.

(۶) شیر آب را بیندید.

(۷) پایان

۲- اگر مراحل را بدون مرتب کردن انجام دهیم چه اتفاقی می‌افتد؟ هر کاری روال منطقی و اصولی دارد. انسان نمی‌تواند اول سفره را جمع کند، سپس غذا را میل کند، بعد آن را بپزد و در نهایت، مواد اولیه را تهیه نماید. برای مثال در همین مسئله اگر با توجه به ترتیب نوشته شده پیش برویم، هنوز آب پاش پر از آب نشده، نمی‌توان گلدان‌ها را آب داد. پس «روننمای» هر کاری مشخص است و سیر منطقی خود را باید طی کند. اگر غیر از این انجام شود، ناهمانگی و بی‌نظمی به وجود می‌آید.

فعالیت کلاسی

۷۵

در گروه خود مسئله‌ی زیر را به دقت بخوانید و مراحل حل آن را بنویسید.
اگر ۲۵٪ عددی ۱۲ باشد، آن چقدر است؟

۲۵	۱۲
۱۰۰	

شروع ← نوشتن جدول تناسب ← حل جدول تناسب و پیدا کردن پاسخ (۴۸) ← نوشتن جدول تناسب

۳۲	
۱۰۰	۴۸

← حل جدول تناسب و پیدا کردن پاسخ (۱۵/۳۶) ← پایان

۷۶

فعالیت غیرکلاسی

(الف) تصاویر زیر، مراحل خرید نان را نمایش می‌دهد. ابتدا تصاویر را به ترتیب اولویت، شماره‌گذاری کنید. سپس مراحل خرید نان را بنویسید.

مراحل خرید نان:

- ۱- پوشیدن لباس مناسب برای بیرون رفتن از خانه و خرید نان -۲- خارج شدن از خانه و رفتن به سمت نانوایی ۳- ایستادن در صفح نانوایی ۴- گرفتن نان از نانوا -۵- پرداخت پول به نانوا -۶- بازگشت به خانه

(ب) یکی از فعالیت‌های زیر را به دلخواه انتخاب کنید و انجام دهید.

- ۱- با کمک و راهنمایی والدین خود، مراحل درست کردن یک نوع سالاد را در برنامه‌ی واژه‌پرداز تایپ کنید. پرونده را با نام سالاد ذخیره کنید و آن را جلسه‌ی بعد به کلاس بیاورید.
- ۲- انتخاب نوع سالاد (سالاد شیرازی) ۳- انتخاب و تهیی م مواد سالاد و ابزار (۳) تهیی ظروف و مواد مناسب (خیار، گوجه، پیاز، لیمو و ادویه مناسب)

(۳) خیارها را پوست‌گیری کرده و نگینی خرد می‌کنیم. گوجه‌ها و پیازها را نیز به همین صورت آماده می‌کنیم. لیمو را از وسط برش زده و آب آن را داخل ظرف و روی مواد می‌چکانیم. ادویه مناسب را به مواد اضافه می‌کنیم.

(۴) با کمک و راهنمایی والدین خود، دستورالعمل نصب و راه‌اندازی یک وسیله را انتخاب و آن را مطالعه کنید. سپس مراحل ذکر شده در دستورالعمل را در برنامه‌ی واژه‌پرداز تایپ کنید. پرونده را با نام دستورالعمل ذخیره کنید و آن را جلسه‌ی بعد به کلاس بیاورید.

(۵) نصب کردن کولر آبی: ۱- ابزار مناسب را تهیی می‌کنیم. ۲- کولر را در جای مناسب روی پایه مخصوص قرار می‌دهیم.

۳- دریچه‌ی کولر را به کانال کولر وصل می‌کنیم. ۴- آب کولر را با شلنگ مخصوص به آن وصل می‌کنیم. ۵- کولر را روغن کاری می‌کنیم. ۶- اتصال برق را براساس دستورالعمل اجرا می‌کنیم. ۷- مخزن آب را آبگیری می‌کنیم. ۸- سیم پمپ را به پمپ

وصل می‌کنیم. ۹- کلیدها را چک می‌کنیم. ۱۰- کولر را روشن می‌کنیم.

۷۷

گفت و گویی کلاسی

به نظر شما نمایش مراحل حل مسئله چه کمکی به ما می‌کند؟

آگاهی از مراحل دقیق حل مسئله و گام‌های آن، ما را آسان تر و سریع تر به پاسخ نزدیک می‌کند.

۷۸ فعالیت کلاسی

الف) مراحل حل مسئله شستن ماشین را کامل کنید. سپس یک دیاگرام برای آن رسم کنید.

- ۱- شروع
- ۲- آماده کردن وسایل و مواد شوینده
- ۳- باز کردن شیرآب
- ۴- پر کردن سطل از آب
- ۵- بستن شیرآب
- ۶- ریختن مواد شوینده در سطل و مخلوط کردن مواد با آب
- ۷- کف مالی ماشین
- ۸- آبگیری ماشین
- ۹- خشک کردن ماشین

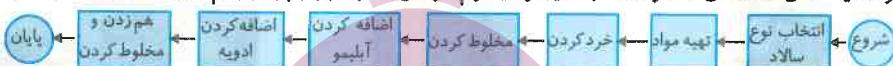
ب) مسئله زیر را بخوانید و مراحل حل آن را بنویسید. سپس برای مراحل حل آن، یک دیاگرام رسم کنید.
یک برق کار سیمی به طول ۱۵ متر در اختیار دارد. از آن سه سه قطعه به طول های $\frac{4}{7}$ متر، $2\frac{1}{4}$ متر و $3\frac{1}{2}$ متر و میلی متری جدا می کند. ماحاسبه کنید چند سانتی متر از طول سیم باقی می ماند؟

$$\text{بررسی قطعات} = 15 - \left(\frac{4}{7} + 2\frac{1}{4} + 3\frac{1}{2} \right) = 15 - \frac{99}{4} = 15 - 24.75 = 10.25 \text{ متر}$$

۷۸

۷۸ فعالیت غیرکلاسی

یک از فعالیت های صفحه ۷۶ را انتخاب کنید و دیاگرام مراحل آن را در واژه پرداز رسم کنید. (با استفاده از شکل ها).

۷۹ تهیه غذا (سالاد سبز)

کلیدواژه

سبزیجات - شستشو - بحمد الله - خوراک سالم - تریس - خردلکردن

۷۹ مفاسد آموزش

یکی از لذت بخش ترین خوراک های سر هر سفر، سالاد است. سالاد از سبزیجات و میوه های خام تهیه می شود. سالاد دارای ویتامین ها، املأح و بافت سلولزی (فیبر) فراوان است که برای گوارش و رشد بسیار مفید هستند. سبزیجات مهمن ترین منبع ویتامین ها و املأح به شمار می روند و از آنجایی که ارزان و قابل دسترس هستند در هر قصی با تنوع سبزیجات و میوه های همان فصل می توان اقدام به تهیه می سالاد نمود.

برخی سبزیجات را پخته مصرف می کنند. ولی باید در نظر گرفت پختن سبزیجات، به ویژه اگر به مدت طولانی باشد، موجب از بین رفتن ویتامین های موجود در آن شود. به همین دلیل متخصصان علوم تغذیه توصیه می کنند که سبزیجات و میوه ها به صورت خام و تازه مصرف شوند. زیبایی در زنگ سبزیجات و تریستان متنوع آن یکی از جذابیت های مهم سالاد در سفره محسوب می شود.

۸۳

۸۳ گفت و گوی کلاسی

برای تهیه و نگهداری هر یک از سبزیجات زیر باید به چه نکاتی توجه کرد؟

خیار، گوجه فرنگی، کاهو و هویج.

خیار: این میوه باید به رنگ سبز پررنگ، سفت و ترجیحاً نازک باشد. ترد بودن آن اهتمام زیادی دارد. برای نگهداری خیار، آنها را نشسته و در فضایی خنک نگه داری می کنیم.

گوجه فرنگی: این صیفی نیز باید سفت و کاملاً سرخ رنگ باشد و هیچ گونه آسیبی روی پوست آن نباشد. بعد از شست و شوی کامل و ضد عفنونی کردن می توان آن را در فضای خنک نگه داری نمود.

کاهو: این سبزی باید برگ هایی به رنگ سبز پررنگ داشته باشد و هرچه به سمت ساقه ای آن پیش می رویم، کمرنگ تر شوند. تازه بودن آن اهمیت زیادی دارد. توجه کنید که داخل لایه های کاهو سالم باشد و آفت نداشته باشد. برای نگه داری آن می توان پس از شست و شو و ضد عفنونی کردن، آنها را داخل پارچه در فضای خنک نگه داری کرد.

هوبیج: این صیفی باید قلمی (نازک)، کاملاً یک رنگ و ترد باشد. بعد از شست و شو و ضد عفنونی می توان آن را در قسمت جامیوه ای یخچال نگه داری نمود.

فُعاليٰت ڪلاسٰسي

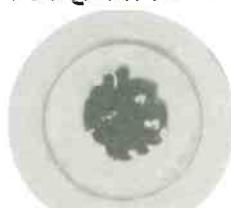
باتوجهه به تصاویر زیر، نوع برش و ابزار استفاده شده را بنویسید:

نام برش: (توپی اسکوب یا گلوله ای)
ابزار: قالب مخصوص

نام برش: خالی
ابزار: کارد یا رنده‌ی مخصوص

نام برش: نگینی
ابزار: کارد یا رنده‌ی مخصوص

نام برش: برش مقطی (مثلثی)
ابزار: چاقو

نام برش: حلقه
ابزار: کارد

نام برش: ورقه‌ای
ابزار: کارد یا رنده‌ی مخصوص

اِيران تِشْ توشه‌ای برای موفقیت

گفت و گوی ڪلاسٰسي

در خصوص دستورالعمل تهیی سالادی که من شناسید، با دوستان خود گفت و گو کنید.
سالاد سبز زمینی:
مواد لازم:

سبز زمینی پخته ۲ عدد،

نخود فرنگی پخته ۱ پیمانه

ذرت پخته ۱ پیمانه

مرغ پخته ۱/۵ پیمانه

سس مایونز ۲ پیمانه

شوید خرد شده نصف پیمانه

نمک و فلفل و ادویه‌ی دلخواه به مقدار لازم

ابتدا سبز زمینی‌ها و مرغ را به صورت نگینی خرد کرده و در ظرف مناسب بریزید. سپس نخود فرنگی ذرت، شوید، سس و ادویه‌ها اضافه کنید. مواد را خوب با یکدیگر مخلوط کرده و برای مدت ۱ ساعت در یخچال قرار دهید. پس از آن سالاد آماده است.

